

**SECȚIA DE ȘTIINȚE
SOCIALE, ECONOMICE,
UMANISTE ȘI ARTE
A ACADEMIEI DE ȘTIINȚE
A MOLDOVEI**

bd. Ștefan cel Mare, 1
MD-2001, Chișinău,
Republica Moldova
tel: +(373 22) 27-21-07
Fax: +(373 22) 27-21-07
e-mail: sectia.sseua.asm@gmail.com

**SECTION OF SOCIALS,
ECONOMICS,
HUMANITIES SCIENCES
AND ARTS OF THE ACADEMY
OF SCIENCES OF MOLDOVA**

Ștefan cel Mare Ave, 1
MD-2001, Chișinău,
Republic of Moldova
tel: +(373 22) 27-21-07
Fax: +(373 22) 27-21-07
e-mail: sectia.sseua.asm@gmail.com

**AVIZUL BIROULUI SECȚIEI ȘTIINȚE SOCIALE, ECONOMICE,
UMANISTICE ȘI ARTE**

asupra raportului „Proiectului Moldo-Turc” 2025-2026, 25.80013.0807.03TR *Youth emigration: motivations, trends, and future prospects in Moldova and Turkey with an adaptive predictive system*, dr. Maria DIACON, Prioritatea Strategică IV. Provocări societale, Universitatea de Stat din Comrat, perfectat în baza audierii raportului și a concluziilor experților delegați (Biroul Secției Științe Sociale, Economice, Umanistice și Arte a Academiei de Științe a Moldovei din 24 decembrie 2025)

I) Atingerea scopului, obiectivelor și rezultatelor declarate în propunerea de proiect în corelare cu cele obținute după implementarea proiectului:

Raportul demonstrează, în general, atingerea scopului propus și realizarea obiectivelor stabilite pentru etapa de raportare. Activitățile planificate au fost implementate în mod coerent, iar rezultatele obținute reflectă un efort susținut de cercetare. Sunt prezentate date relevante privind motivațiile, tendințele și perspectivele migrației tinerilor, atât în Republica Moldova, cât și în Turcia. Analiza comparativă aduce claritate și permite evidențierea asemănărilor și diferențelor dintre cele două contexte. Datele colectate și analizate, instrumentele elaborate și produsele științifice obținute contribuie semnificativ la înțelegerea fenomenului emigrării tinerilor și la fundamentarea sistemului predictiv adaptiv, ceea ce reflectă un nivel foarte bun de realizare a scopului și obiectivelor proiectului.

Totuși, unele obiective ar fi putut fi corelate mai explicit cu rezultatele finale. În anumite părți ale raportului, descrierea activităților este mai detaliată decât analiza impactului concret al acestora. Chiar și așa, raportul arată că scopul general al proiectului a fost realizat, iar rezultatele pot servi drept bază solidă pentru etapele următoare ale cercetării și pentru fundamentarea politicilor publice.

II) Diseminarea rezultatelor obținute (numărul de publicații):

Diseminarea rezultatelor reprezintă un punct forte al proiectului. Echipa de cercetare a participat activ la conferințe științifice naționale și internaționale, ceea ce a contribuit la vizibilitatea cercetării. Publicațiile realizate demonstrează implicarea cercetătorilor în circuitul academic și interesul comunității științifice pentru tema abordată. Prezentările la evenimente științifice permit validarea rezultatelor și schimbul de idei cu alți specialiști din domeniul migrației.

Cu toate acestea, diseminarea ar fi putut fi mai bine echilibrată între mediul academic și publicul larg. Raportul se concentrează mai mult pe conferințe și articole științifice, în timp ce comunicarea rezultatelor către factori de decizie sau instituții publice este mai puțin evidențiată. Oricum, nivelul general al diseminării este bun și arată capacitatea echipei de a valorifica rezultatele cercetării.

III) Valoarea socio-economică a rezultatelor obținute (brevete de invenție, alte forme de proprietate intelectuală, materializarea rezultatelor, perspective de implementare etc):

Rezultatele proiectului au o valoare socio-economică clară, în special pentru Republica Moldova. Analiza motivațiilor de migrație ale tinerilor oferă informații utile pentru înțelegerea pierderii de capital uman și a efectelor asupra pieței muncii. Datele colectate pot fi utilizate de instituțiile publice pentru elaborarea unor politici mai eficiente în domeniul educației, ocupării forței de muncă și migrației.

Raportul ar fi putut evidenția mai clar modul concret în care rezultatele pot fi transformate în măsuri practice. Recomandările sunt prezente, dar nu întotdeauna suficient de detaliate pentru aplicare imediată. Valoarea socială a cercetării este evidentă, deoarece contribuie la o mai bună înțelegere a fenomenului migrației și oferă o bază informată pentru intervenții viitoare cu impact economic și social.

IV) Eficiența colaborării între organizația din R. Moldova și partenerii de peste hotare:

Colaborarea dintre organizația coordonatoare din Republica Moldova și partenerii internaționali a fost eficientă și bine structurată, contribuind semnificativ la realizarea obiectivelor proiectului. Cooperarea s-a materializat prin mobilități academice, participări comune la conferințe științifice internaționale, organizarea de evenimente științifice și elaborarea de publicații cu autori din ambele părți, ceea ce demonstrează un nivel ridicat de integrare și comunicare între parteneri.

V) Pregătirea cercetătorilor în cadrul proiectului prin doctorat/postdoctorat

Proiectul contribuie într-o anumită măsură la formarea și dezvoltarea cercetătorilor implicați. Participarea la activități de cercetare, conferințe și elaborarea publicațiilor oferă oportunități importante de învățare și consolidare a competențelor academice. Implicarea cercetătorilor tineri este un aspect pozitiv, care sprijină continuitatea cercetării în domeniul migrației. Totuși, componenta de doctorat și postdoctorat nu este suficient de clar evidențiată. Raportul nu oferă detalii concrete despre teze, teme de cercetare sau rezultate academice specifice în acest sens. Această dimensiune ar fi putut fi mai bine structurată și prezentată.

Punctaj mediu acordat: 27

Concluzii, recomandări: În ansamblu, raportul prezintă un proiect bine structurat, relevant și util pentru analiza migrației tinerilor. Scopul și obiectivele au fost, în mare parte, atinse, iar rezultatele obținute sunt consistente și valoroase. Proiectul se evidențiază printr-o abordare integrată și matură a unei problematice complexe și de actualitate, reușind să genereze rezultate consistente atât din perspectivă științifică, cât și din perspectivă societală.

Există, totuși, unele aspecte care pot fi îmbunătățite, precum claritatea contribuției teoretice, aplicabilitatea practică a recomandărilor și componenta de formare avansată a cercetătorilor. Aceste limitări nu afectează semnificativ valoarea generală a proiectului, ci indică direcții de dezvoltare viitoare. Per ansamblu, raportul demonstrează un nivel bun de calitate științifică și justifică continuarea și aprofundarea cercetării.

Se propune calificativul general: FOARTE BINE

Raport aprobat

Conducătorul
Secției Științe Sociale, Economice,
Umanistice și Arte a AȘM

mem. cor. Ion HADÂRCĂ

Secretar Științific al Secției Științe Sociale, Economice,
Umanistice și Arte a AȘM

dr. Natalia PROCOP